

اجلاس ۱۱۰ اوپک

به نقل از بولتن تحولات بازار نفت شماره ۲۳ - مؤسسه مطالعات بین‌المللی انرژی

یکصد و دهمین اجلاس (فوق‌العاده) اوپک، در تاریخ بیست و یکم ژوئن ۲۰۰۰، در شهر وین برگزار گردید. وزیران نفت اوپک در این اجلاس یک روزه توافق کردند که سقف تولید اوپک را به میزان ۷۰۸ هزار بشکه در روز افزایش دهند، این توافق که از اول ماه ژوئیه قابل اجرا شد، سهمیه هر یک از اعضا را به میزان ۲/۹ درصد افزایش داد (جدول ۱).

(هزار بشکه در روز)

جدول یک: تولید و سهمیه‌های اعضای اوپک

ظرفیت تولید	تولید ماه* مه ۲۰۰۰	تولید ماه* آوریل ۲۰۰۰	سهمیه جدید (اجلاس ۱۱۰) قابل اجرا از اول ژوئیه ۲۰۰۰	درصد افزایش	مقدار افزایش سهمیه‌ها	سهمیه قبلی (اجلاس ۱۰۹)	
۹۰۰	۸۰۵	۷۹۸	۸۱۱	۲/۹	۲۳	۷۸۸	الجزایر
۱۳۰۰	۱۳۰۴	۱۲۹۶	۱۳۱۷	۲/۹	۳۷	۱۲۸۰	اندونزی
۳۶۵۰	۳۶۵۰	۳۶۵۵	۳۷۲۷	۲/۹	۱۰۴	۳۶۲۳	جمهوری اسلامی ایران
۲۴۰۰	۲۰۷۹	۲۰۶۴	۲۰۳۷	۲/۹	۵۷	۱۹۸۰	کویت
۱۷۰۰	۱۴۰۶	۱۴۰۵	۱۳۶۱	۲/۹	۳۸	۱۳۲۳	لیبی
۲۳۰۰	۱۹۸۷	۲۰۲۰	۲۰۹۱	۲/۹	۵۸	۲۰۳۳	نیجریه
۸۰۰	۶۹۷	۶۸۳	۶۵۸	۲/۹	۱۸	۶۴۰	قطر
۱۰۶۰۰	۸۱۰۸	۷۹۴۹	۸۲۵۳	۲/۹	۲۳۰	۸۰۲۳	عربستان سعودی
۲۶۹۰	۲۲۸۳	۲۲۷۶	۲۲۱۹	۲/۹	۶۲	۲۱۵۷	امارات
۳۱۰۰	۲۸۷۸	۲۸۵۳	۲۹۲۶	۲/۹	۸۱	۲۸۴۵	ونزوئلا
۲۹۱۴۴	۲۵۱۹۸	۲۴۹۹۷	۲۵۴۰۰	۲/۹	۷۰۸	۲۴۶۹۲	مجموع ۱۰ عضو اوپک

نشریه میس، ۲۶ ژوئن ۲۰۰۰

* منابع ثانویه

ماخذ: دبیرخانه اوپک

نشریه آرگوس، ۲۶ ژوئن ۲۰۰۰

کنفرانس بر این نکته تأکید دارد که قیمت‌های بالای نفت خام در حال حاضر، صرفاً ناشی از عوامل بنیادین بازار نمی‌باشد. هر چند ذخیره‌سازی‌ها نیز در سطح مناسبی قرار دارد، اما فعالیت‌های بورس‌بازی در بازار چنین نتایجی را به بار آورده است

الجزایر	۱۶ هزار بشکه در روز
اندونزی	۲۶ هزار بشکه در روز
ایران	۷۳ هزار بشکه در روز
کویت	۴۰ هزار بشکه در روز
لیبی	۲۷ هزار بشکه در روز
عربستان	۱۶۲ هزار بشکه در روز
امارات	۴۴ هزار بشکه در روز
ونزوئلا	۵۸ هزار بشکه در روز
جمع	۵۰۰ هزار بشکه در روز

● هر زمان که آغاز فعالیت سازوکار فرا برسد، رئیس اجلاس با مشورت دبیر کل، به کشورهای عضو اطلاع خواهد داد که مقادیر مزبور را افزایش یا کاهش دهند.

به هر حال بعد از پایان اجلاس (فوق‌العاده) ۱۱۰ اوپک، قیمت‌های نفت خام نه تنها کاهش نیافت، بلکه روند صعودی هم به خود گرفت. به صورتی که قیمت سبند اوپک از ۲۹/۵۸ دلار در بشکه در تاریخ بیست و یکم ماه ژوئن به بیش از ۳۰ دلار در بشکه در پایان این ماه افزایش یافت. دلایل اصلی عدم تأثیرپذیری قیمت‌های نفت از افزایش سقف تولید اوپک به صورت خلاصه به شرح زیر است:

● بازار انتظار داشت که اوپک تولید خود را بیش از ۱ میلیون بشکه در روز افزایش دهد، زیرا اوپک عملاً در ماه مه سال جاری، بیش از ۵۰۰ هزار بشکه در روز بیش از سهمیه تولید کرده بود و تصمیم اوپک برای افزایش ۷۰۸ هزار بشکه در روز نمی‌توانست بازار را قانع کند.

● افزایش قیمت‌ها عمدتاً ناشی از عوامل غیربنیادین است که در نارسایی بازار نفت آمریکا خلاصه می‌شود. افزایش تقاضا برای بنزین در آمریکا (به دلیل شروع فصل رانندگی) که با سخت‌تر شدن مقررات زیست‌محیطی برای تولید بنزین همزمان شده است، باعث افزایش بیسابقه قیمت بنزین در این کشور شد که آن هم

○ **عدم وضوح در محاسبات:** نحوه اجرای دستورالعمل این سازوکار به گونه‌ای تدوین شده بود که معلوم نبود مقصود از متوسط قیمت‌ها در بسیست روز متوالی است، یا بسیست روز غیرمتوالی. رئیس اجلاس اوپک (آقای علی رودریگز وزیر انرژی و معادن ونزوئلا) در این باره گفت، به دلیل اینکه این سازوکار در آخرین ساعات اجلاس ۱۰۹ تصویب شد، فرصت کافی برای تدوین دقیق آن وجود نداشت.

○ **عدم پیش‌بینی نحوه شروع:** در سازوکار مزبور تصریح نشده بود که اختیارات این اجلاس که مسئول به حرکت درآوردن سازوکار و اعلام عملکرد آن بود، تا چه اندازه‌ای است.

در مجموع، عوامل مزبور باعث شد که تصمیم‌گیری در مورد افزایش تولید به اجلاس ۱۱۰ اوپک محول شود. متأسفانه، هرچند تشریحات نفتی از اصلاح کاستی‌های سازوکار خودکار کنترل عرضه، که می‌تواند بزرگترین دست‌آورد اوپک باشد سخن می‌گویند، اما این موضوع در هیچ یک از بیانه‌های رسمی اجلاس ۱۱۰ اوپک نیز انعکاس نیافت.

نشریه نفتی «میس»، مورخ بیست و ششم ماه ژوئن، در تحلیل خود از اجلاس ۱۱۰ اوپک نوشت، وزیران نفت اوپک تعدیلات عمده‌ای در مورد سازوکار محدوده قیمت به عمل آوردند، که بر این اساس نکات اصلی این سازوکار به صورت ذیل مورد تصویب وزیران قرار گرفت:

● هر زمان متوسط قیمت سبند اوپک برای ۲۰ روز کاری متوالی به بیش از ۲۸ دلار در بشکه برسد، تولید اوپک (به استثنای عراق) به میزان ۵۰۰ هزار بشکه در روز افزایش خواهد یافت.

● هر زمان متوسط قیمت سبند اوپک برای ۲۰ روز کاری (قبلاً ۲۰ روز تعیین شده بود) به کمتر از ۲۲ دلار در بشکه تنزل نماید، تولید اوپک (به استثنای عراق) به میزان ۵۰۰ هزار بشکه در روز کاهش خواهد یافت.

● ۵۰۰ هزار بشکه در روز مورد بحث، در بین اعضای اوپک به صورت زیر توزیع می‌شود:

اجلاس یکصد و نهم اوپک که تقریباً سه ماه قبل از این اجلاس برگزار شد، در بیانیه مطبوعاتی خود اعلام کرده بود که اجلاس یکصد و دهم برای بررسی آخرین وضعیت بازار نفت تشکیل خواهد شد، اما به موضوع تغییر سهمیه‌ها در اجلاس ماه ژوئن اشاره‌ای نشده بود. در عوض نوعی سازوکار خودکار کنترل همزمان قیمت و عرضه پیشنهاد شده بود که به نظر برخی از تحلیلگران، مهمترین تصمیم سازمان اوپک در طی ۴۰ سال حیات آن محسوب می‌شود. نحوه عملکرد این سازوکار به طور خلاصه به این شکل است که، چنانچه متوسط قیمت‌های سبند اوپک در طی ۲۰ روز از محدوده ۲۸-۲۲ دلار در بشکه فراتر می‌رفت، سازمان اوپک ۵۰۰ هزار بشکه در روز به تولید خود افزوده و چنانچه متوسط قیمت‌های سبند اوپک در طی ۲۰ روز از محدوده ۲۸-۲۲ دلار در بشکه پایین‌تر باشد، اوپک تولید خود را باید ۵۰۰ هزار بشکه در روز کاهش دهد.

این سازوکار عملاً در فاصله بین دو اجلاس ۱۰۹ و ۱۱۰ هیچگاه مورد استفاده قرار نگرفت و در نهایت وظیفه افزایش سقف تولید به اجلاس ۱۱۰ محول گردید. عدم به‌کارگیری سازوکار مزبور ناشی از عوامل ذیل بود:

○ **مخالفت عربستان سعودی:** عربستان سعودی معتقد بود که این سازوکار نمی‌تواند جانشین نظام تصمیم‌گیری اوپک شود و اوپک کنترل تصمیمات خود را به این سازوکار نخواهد سپرد.

○ **عدم اعلام رسمی:** اوپک بعد از اجلاس ۱۰۹، موضوع تصمیم‌گیری درباره سازوکار خودکار کنترل عرضه را به طور رسمی منتشر نکرد. همین عامل سبب شد که در روزهای نزدیک به اجلاس ۱۱۰ اوپک، عربستان سعودی توانست به راحتی مانع از عملکرد این نظام شود و حتی دبیر کل اوپک در موضعی قرار گرفت که ناچار گردید آن را غیررسمی بنامد.

○ **عدم پیش‌بینی شرایط خاص:** در این سازوکار پیش‌بینی نشده بود که در مواقع اضطراری، نظام چگرونه باید فعال شود. به عنوان مثال، زمانی که عوامل غیر بنیادین باعث افزایش یا کاهش قیمت‌ها شوند، نحوه عملکرد سازوکار خودکار تعریف نشده بود و بسیاری از تحلیلگران معتقد بودند که عوامل غیر بنیادین بعد از اجلاس ۱۰۹، باعث افزایش قیمت‌ها شد، بنابراین تغییر (خودکار یا غیرخودکار) سقف تولید اوپک تأثیر چندانی بر قیمت‌ها نخواهد داشت.

به نوبه خود باعث افزایش قیمت‌های نفت خام گردید.

● ذخیره‌سازی نفت خام در سطح کشورهای OECD، در پایان آوریل سال ۲۰۰۰، در سطح ۱/۱۹۱ میلیارد بشکه قرار داشت، که ۹۳ میلیون بشکه کمتر از آوریل سال ۱۹۹۸ بود. ذخیره‌سازی فرآورده‌های نفتی نیز در این کشورها در پایان آوریل سال ۲۰۰۰، در سطح ۱/۳ میلیارد بشکه قرار داشت که در مقایسه با آوریل سال ۱۹۹۸، در حدود ۱۱۳ میلیون بشکه کمتر بود. این وضعیت به ویژه برای سوخت‌های حرارتی در آمریکا، دشواری‌هایی را به وجود خواهد آورد، به گونه‌ای که مقامات نفتی آمریکایی معتقدند در زمستان هم احتمالاً با مشکل کمبود نفت حرارتی روبرو خواهند شد.

● آتش‌سوزی پالایشگاه الاحمدی کویت با ظرفیت بیش از ۴۵۰ هزار بشکه در روز، آن هم در زمانی که بازار فرآورده، عامل افزایش‌دهنده قیمت‌ها بود، باعث تحکیم روند صعودی قیمت‌ها شد.

به هر حال، عوامل مذکور علت اصلی افزایش قیمت‌های نفت را تشکیل می‌دهند و چنانچه اوپک بتواند سازوکار خودکار کنترل عرضه و قیمت را به درستی به کار گیرد، موفقیت بزرگی به دست خواهد آورد که اهمیت آن اگر بیش از افزایش قیمت‌ها نباشد، کمتر از آن نخواهد بود.

بیانیه مطبوعاتی اوپک

یکصد و دهمین اجلاس (فوق‌العاده) سازمان کشورهای صادرکننده نفت، در تاریخ ۲۱ ژوئن سال ۲۰۰۰، در وین پایتخت اتریش برگزار گردید. ریاست این جلسه برعهده عالی‌جناب علی رودریگز، وزیر انرژی و معادن ونزوئلا بود که ریاست هیئت این کشور را نیز برعهده داشت. عالی‌جناب «عبدالله سالم البدری»، وزیر نفت لیبی نیز جانشین رئیس این اجلاس بود، که ریاست هیئت این کشور را نیز برعهده داشت.

کنفرانس با دقت کامل، تحولات بازار را از زمان برگزاری یکصد و نهمین اجلاس سازمان که در مارس ۲۰۰۰ تشکیل شده بود، بررسی کرد. در آن اجلاس، سازمان به طور همگانی عرضه نفت خود را به بازار افزایش داد که هدف سازمان از این افزایش تولید، تعدیل قیمت‌های نفت خام بود. به هر حال با توجه به وضعیت فعلی بازار و به منظور پاسخ دادن به نگرانی مصرف‌کنندگان در مورد سطح قیمت‌های نفت و همچنین

خواست سازمان برای تعدیل قیمت‌ها، کنفرانس توافق کرد که تولید خود را افزایش دهد که این افزایش از اول ژوئیه سال ۲۰۰۰ قابل اجرا خواهد بود. براین اساس، سهمیه تولید هر یک از کشورهای عضو به صورت جدول ۲ خواهد بود.

جدول دو

سهمیه مصوب اجلاس ۱۱۰ اوپک
(هزار بشکه در روز)

نام کشور	مقدار سهمیه تولید
الجزایر	۸۱۱
اندونزی	۱۳۱۷
جمهوری اسلامی ایران	۳۷۲۷
کویت	۲۰۳۷
لیبی	۱۳۶۱
نیجریه	۲۰۹۱
قطر	۶۵۸
عربستان سعودی	۸۲۵۳
امارات متحده عربی	۲۲۱۹
ونزوئلا	۲۹۲۶
مجموعه ۱۰ کشور	۲۵۴۰۰

اوپک در عین حالی که این اقدام را با توجه به مسئولیتی که برای مشارکت در تعدیل و تثبیت بازار برعهده دارد اتخاذ کرد، این امید را نیز دارد که با پاسخ مناسب کشورهای مصرف‌کننده مواجه گردد، به ویژه آن گروه از کشورهایی که در اروپای غربی قرار دارند و مالیات داخلی سنگینی بر فرآورده‌های نفتی وضع کرده‌اند. این مالیات‌ها در حدود ۷۰ درصد از قیمتی را که مصرف‌کننده نهایی پرداخت می‌کند، در برمی‌گیرد و عامل اصلی بالا بودن قیمت‌های نهایی فرآورده‌ها می‌باشد که مصرف‌کنندگان ناچارند آن را پرداخت نمایند.

علاوه بر آن، کنفرانس بر این نکته تأکید دارد که قیمت‌های بالای نفت خام در حال حاضر، صرفاً ناشی از عوامل بنیادین بازار نمی‌باشد. هرچند ذخیره‌سازی‌ها نیز در سطح مناسبی قرار دارد، اما فعالیت‌های بورس‌بازی در بازار چنین نتایجی را به بار آورده است. در عین حال، قیمت‌های بالای فرآورده تا حدودی ناشی از به‌کارگیری مقررات جدید زیست‌محیطی در آمریکا می‌باشد که در مورد بنزین با فرمول جدید وضع گردیده و باعث پدید آمدن مشکلاتی در زمینه عرضه برای مصرف‌کنندگان شده است. کنفرانس از این فرصت استفاده می‌کند تا

نسبت به آن گروه از تولیدکنندگان که در تلاش‌های سازمان برای بازگرداندن ثبات به بازار همکاری کرده‌اند، تشکرات خود را ابراز نماید. کنفرانس تقدیر خود را نسبت به دولت جمهوری فدرال اتریش و مسئولان شهر وین به خاطر مهمان‌نوازی گرم آنها و همچنین ترتیبات عالی که برای این اجلاس فراهم کرده‌اند، اعلام می‌دارد.

اجلاس عادی بعدی در تاریخ یکشنبه ۱۰ سپتامبر ۲۰۰۰، در وین، پایتخت کشور اتریش برگزار خواهد شد.

سخنرانی ریاست اجلاس

سخنرانی افتتاحیه اجلاس توسط «علی رودریگز» وزیر انرژی و معادن ونزوئلا که ریاست اجلاس را نیز برعهده داشت به شرح زیر ایراد گردید:

عالی‌جنابان، خانم‌ها و آقایان، این افتخار بزرگی است که به شما برای شرکت در اجلاس (فوق‌العاده) کنفرانس اوپک که در دبیرخانه اوپک در وین برگزار می‌شود، خوش آمد بگویم.

همان طور که همه شما اطلاع دارید، این اجلاس فوق‌العاده با هدفی خاص جهت مطالعه نحوه عملکرد بازار بین‌المللی نفت در بین مدت برگزاری دو اجلاس عادی ماه مارس و سپتامبر برگزار شده است.

در عین حال، اجلاس کنونی این فرصت را در اختیار ما می‌گذارد تا پیشرفت‌هایی را که برای آماده‌سازی مراسم چهلمین سالگرد تأسیس اوپک صورت گرفته و در ماه سپتامبر قرار است برگزار گردد، بررسی نماییم. به ویژه برنامه دومین گردهمایی سران کشورها و دولت‌های عضو اوپک که قرار است در ماه سپتامبر در کاراکاس پایتخت ونزوئلا برگزار گردد، نیز تشریح می‌شود. مانند همیشه، ثبات بازار نفت در رأس دستور جلسه اوپک قرار دارد و با توجه به بی‌ثباتی بازار در طی دو سال و نیم گذشته، چنین انتظاری نیز وجود دارد. این بی‌ثباتی در هر دو سوی طیف قیمت مشاهده گردیده و موجب عدم اطمینان و اختلال در صنعت نفت شده است. بی‌ثباتی با توجه به سازوکاری که دارد، بی‌ثباتی بیشتری به بار می‌آورد و برای صنعت چه در حال حاضر و چه در آینده مصیبت‌بار است. این بی‌ثباتی برای اقتصاد جهانی نیز مضر می‌باشد، زیرا نفت اصلی‌ترین منبع انرژی می‌باشد. اگر قیمت‌های نفت بی‌ثبات باشند، تأثیر آن از لحاظ اقتصادی گسترده‌تری خواهد یافت و این چیزی است که ما غالباً در گذشته

شاهد آن بوده‌ایم. اوپک به اهداف خود که در اساننامه‌اش آمده است، کاملاً متعهد می‌باشد. با توجه به این اهداف، یعنی دستیابی به امنیت عرضه با قیمت‌های قابل قبول برای مصرف‌کنندگان و بازده عادلانه برای سرمایه‌گذاران و با توجه به دائمی بودن این اصول، سازمان بر خود لازم دانست در طی ۳۰ ماه گذشته که قیمت‌ها به سطوح پایینی رسیدند اقدام لازم را اتخاذ نماید. منظور من از اقدامات لازم، توافقات اجلاس مارس ۱۹۹۹ و اجلاس مارس ۲۰۰۰ می‌باشد. در این دو اجلاس، راه‌حل‌های کاملاً متضادی با توجه به بحران‌های کاملاً متضاد با یکدیگر اتخاذ گردید. اولین توافق، همان طور که همه شما می‌دانید، به صورت کاهش تولید اتخاذ گردید و در زمانی صورت گرفت که قیمت‌ها شدیداً دچار کاهش شده و دومین توافق نیز برای افزایش تولید در زمانی انجام شد که قیمت‌ها افزایش فوق‌العاده‌ای یافته بودند.

در هر دو مناسبت، اوپک با برخی از تولیدکنندگان غیراوپکی مشارکت کرد. این تولیدکنندگان غیراوپکی همانند کشورهای عضو اوپک، از خطرات قیمت‌های غیرواقعی و غیرپایدار نفت آگاه بودند. برجسته‌ترین آنها عبارت بودند از مکزیک، نروژ، روسیه و عمان. یک بار دیگر اوپک تقدیر خود را نسبت به همه گروه‌هایی که در صنعت نفت برای تحویل نظم و ثبات در بازار اقداماتی را انجام دادند، ابراز می‌دارد.

موفقیت توافقات سال‌های ۱۹۹۹ و ۲۰۰۰، یک بار دیگر بیان‌کننده استحکام اتحاد اوپک و ارزش همکاری بین اوپک و غیراوپکی می‌باشد و من مطمئن هستم که این روند مطلوب در سال‌های آینده نیز مورد تأکید قرار گرفته و محکم‌تر خواهد شد. بعد از همه این مسائل، دستیابی به یک بازار منظم که به نفع تمام گروه‌ها، یعنی مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان اعم از کشورهای اوپکی و غیراوپکی باشد، خواست همگان است.

با توجه به اینکه ما به اینجا آمده‌ایم تا تحولات اخیر بازار را بررسی و ارزیابی نموده و ضمناً مشخص نماییم که چگونه می‌خواهیم بعد از این نیز، این مسیر را طی کنیم. یکی از واقعیت‌هایی که نباید از نظر دور داشت، اختلافات دیرینه‌ای است که در مورد اعمال مالیات‌های بسیار سنگین بر نفت و تأثیر آن بر قیمت‌ها برای مصرف‌کننده نهایی مطرح

می‌باشد. برای مثال، بیش از چهار پنجم قیمت یک گالن بنزین در انگلستان را مالیات تشکیل می‌دهد. در سراسر اتحادیه اروپا، مالیات بیش از دو سوم قیمت یک بشکه مرکب از فرآورده‌های نفتی را دربر می‌گیرد و فقط ۱۶ درصد از این قیمت، عاید تولیدکننده می‌شود. ولی هنوز مردم در کشورهای مصرف‌کننده وقتی که قیمت‌های بالایی برای بنزین پرداخت می‌کنند، اوپک را متهم می‌سازند و این کاملاً غلط است. مردم درباره قیمت‌های بسیار بالایی بنزین باید با دولت‌های خودشان برخورد کنند و نه با اوپک.

مصاحبه مطبوعاتی دبیر کل اوپک

بعد از برگزاری اجلاس، ریلوانو لقمان دبیرکل اوپک، یک مصاحبه مطبوعاتی به شرح زیر برگزار کرد.

● دفعه قبل، در ماه مارس، اختلافاتی بین اعضای اوپک بروز کرد. آیا آن اختلافات اکنون بهبود پیدا کرده است؟

○ در ماه مارس، ایران توافق اوپک را به دلیل مسائل اصولی امضاء نکرد. به هر حال ایرانی‌ها به شما گفتند، قصد دارند همان مقدار نفتی را تولید کنند که اگر بخشی از توافق بودند، می‌توانستند تولید کنند. به هر حال آنها هر قدری که داشتند، با تمام توانایی خود بخشی از آن توافق بودند. این بار نیز همه اعضا موافقت‌نامه را امضاء کردند و بر این اساس همه ما با هم هستیم.

● در مورد رقم ۷۰۰ هزار بشکه در روز چگونه به توافق رسیدید؟

○ ۷۰۰ هزار بشکه در روز، مصالحه‌ای بود که در بین اعضا صورت گرفت و ما معتقدیم بدون اینکه در مورد مواضع مختلف کشورهای عضو به پیش‌دواری بپردازیم، این رقم می‌تواند نظر همه را برآورده سازد. ما فکر کردیم که ۷۰۰ هزار بشکه در روز برای عرضه در بازار مناسب است.

● آیا از خارج هیچگونه فشاری بر اوپک اعمال می‌شود؟ توضیح شما در خصوص اتمام خیلی سریع اجلاس چیست؟

○ من متوجه هیچ فشاری از سوی هیچ کس نشدم. وقتی ما می‌توانیم این کار را یک روزه انجام دهیم، چرا یک هفته معطل شویم.

● آیا می‌توانید بگویید، این توافق چه مقدار نفت جدید و واقعی وارد بازار خواهد کرد؟

○ خوب اینکه چه مقدار نفت جدید وارد

بازار خواهد شد، بستگی به چند عامل دارد. در حال حاضر، چنانچه ما ۷۰۰ هزار بشکه در روز نفت به بازار عرضه کنیم، دوستان خارج از اوپک مسأله نیز ۳۰۰-۲۰۰ هزار بشکه در روز تولید خواهند کرد. بنابراین، بدون اینکه بخواهیم دقت زیادی به کار ببندیم، ما توقع داریم حجم نفتی که وارد بازار می‌شود به ۱ میلیون بشکه در روز برسد.

● آیا این رقم شامل تولید اضافه بر سهمیه‌ها نیز می‌شود؟

○ ما آنچه را که الان اتفاق افتاده است، مورد توجه قرار می‌دهیم و آنچه که در آینده قرار است اتفاق افتد، بستگی به آن دارد که مردم واقعاً چگونه عمل بکنند. عوامل تعیین‌کننده، کاملاً از کنترل ما خارجند و شما نمی‌توانید بگویید که چه اتفاقی خواهد افتاد.

● اگر قیمت‌ها تا سطح قیمت هدف، یعنی ۲۵ دلار در بشکه تنزل نکنند، اوپک چه اقدامی اتخاذ خواهد کرد؟

○ ما هر اقدام لازمی را انجام خواهیم داد تا موجب کاهش قیمت‌ها تا سطحی شود که فکر می‌کنیم منطقی تر است.

● شما فکر می‌کنید که سطح منطقی برای قیمت چقدر خواهد بود؟

○ این سؤال بسیار خوبی می‌باشد، زیرا قبلاً قیمت هدف ما ۱۸ دلار در بشکه بود و پس از آن به ۲۱ دلار در بشکه رسیدیم و اکنون ما نمی‌خواهیم قیمت‌ها خیلی از ۲۰ دلار در بشکه کمتر برود و یا به بیش از ۳۰ دلار در بشکه برسد. ما در بلندمدت در جستجوی متوسط قیمت ۲۵ دلار در بشکه برای سید اوپک می‌باشیم.

● آیا شما می‌توانید با تعدیلاتی که انجام می‌دهید به محدوده قیمت مورد نظر خود دست پیدا کنید؟

○ من متأسفم، برخی از افراد ذهنشان با نظریه محدوده قیمت کاملاً مشغول شده است. همان‌طور که گفتم، اصلاً موضوع محدوده قیمت مطرح نمی‌باشد، بلکه هدف ما قیمتی است که می‌خواهیم آن را در بازار ببینیم. ما درسی آن هستیم که متوسط قیمت سید به ۲۵ دلار در بشکه برسد. بنابراین اگر شما می‌خواهید آن را به صورت یک محدوده قیمت ترجمه کنید، می‌توانید برای آن یک حد بالا و یک حدی پایین قائل شوید و این حد بالا و یا پایین می‌تواند هر رقمی باشد.

● آیا در آینده محدوده قیمتی وجود خواهد داشت؟

○ آنچه من می‌خواهم به شما بگویم، این

است که محدوده قیمت را فراموش کنید، فقط بر قلب موضوع متمرکز شوید که اوپک می خواهد قیمت در حول و حوش ۲۵ دلار در بشکه قرار بگیرد. اگر قیمت خیلی افزایش یابد، همان طور که اخیراً این اتفاق افتاد، در دو نوبت ما ابتدا ۱/۷ میلیون بشکه در روز و الان نیز ۷۰۰ هزار بشکه در روز تولید خود را افزایش داده ایم تا قیمت ها به سطحی که اعتقاد داریم قابل قبول تر است، تنزیل یابد. من باید بگویم که ما برای تقویت بازار با هیچ روش مکانیکی خاصی عقد اخوت نبسته ایم. بازار بسیار شکننده می باشد و این هوشیارانه نخواهد بود که خود را به وابسته به سازوکاری بکنیم که نمی توانیم آن را کنترل نماییم. مهم، این نکته می باشد که ما آماده و مهیا هستیم تا قیمت ها را در این سطوح حفظ کنیم.

● اعمال مالیات بر بنزین در کشورهای توسعه یافته تا چه اندازه رفتار قیمت ها را تحت تأثیر قرار می دهد؟ اوپک کشورهای مزبور را چقدر تحت فشار قرار داده است تا این مالیات ها را کم کنند؟

○ ما می خواهیم قیمت نفت خام در سطح معقولی باقی بماند. به هر حال، عامل مالیات که عمدتاً مربوط به فرآورده هاست، باعث کم شدن تقاضا می شود. در اروپای غربی، سهم عامل مالیات بین ۶۰ الی ۷۰ درصد می باشد، یعنی مصرف کنندگان بیش از ارزش نفت خام، مالیات پرداخت می کنند.

بنابراین، وقتی که آنها درباره قیمت ها شکایت می کنند، واقعیت امر این است که باید از دولتهای خودشان بخواهند که مالیات ها را کم کنند. به جای اینکه اوپک را در کشورهای خود سپر بلا کنند، شهروندان این کشورها باید بفهمند که اوپک تنها عامل گرانی قیمت های فرآورده نمی باشد.

● آیا منظور شما این است که سازوکار قیمتی که در ماه مارس اعلام گردید، همانند امروز هیچگونه هدف علمی نداشته است؟

○ آیا شما هنوز هم در مورد محدوده قیمت بحث می کنید؟ این موضوع اصلاً ربطی به بحث ما ندارد. آنچه ما می گوئیم، این است که ما برای تعدیل قیمت ها کار می کنیم و وابسته به هیچ محدوده قیمتی نیز نیستیم، اما به دنبال قیمتی هستیم که قصد داریم در بازار پیاده شود.

● آیا فکر می کنید چقدر طول خواهد کشید که قیمت ها به سطح منطقی تری برگردد؟
○ مسئله این نیست که چقدر طول می کشد. اگر روند پایداری، مخالف منافع ما در بازار باشد، ما حتماً اقدام خواهیم کرد. من زمان آن را

نمی دانم، ممکن است یک ماه طول بکشد و یا سه هفته باشد. اما ابزاری در دست خود داریم که اگر قیمت ها خیلی بالا برود، از آن استفاده می کنیم. اگر قیمت ها در سطح خیلی بالایی باقی بمانند، اقدامی خواهیم کرد. می دانیم سایرین نیز تولید خود را اضافه خواهند کرد و ما نیز این حق را برای خود محفوظ می دانیم که در موقع لزوم، اجلاس فوق العاده ای اعلام نماییم.

مصاحبه وزیر انرژی ونزوئلا

رئیس کنفرانس اوپک و وزیر انرژی و معادن ونزوئلا، در تاریخ ۲۲ ژوئن، مصاحبه ای با سردبیر نشریه نفتی میس انجام داده است که در این بخش ارائه می گردد:

● نظر شما در مورد افزایش سهمیه ها به میزان ۷۰۸ هزار بشکه در روز چیست؟

○ این تصمیم بسیار مناسبی است. بنیادهای بازار نیز در تعادل می باشند. مشکل قیمت ها ناشی از سیاست های اوپک نمی باشد، بلکه از وضعیت بازار بنزین در آمریکا ناشی می شود. سال گذشته، عملکرد پالایشگاه های آمریکا بسیار پایین بود. بنابراین، مقدار ذخیره سازی ها به اندازه کافی که باید باشد، نیست. مشکل اصلی که در حال حاضر وجود دارد، موضوع اعمال مالیات توسط کشورهای مصرف کننده بر فرآورده های نفتی است. این مالیات ها در اتحادیه اروپا و آمریکا رواج دارد. به گونه ای که بیش از ۵۰ درصد قیمت فرآورده های نفتی در این کشورها را مالیات ها تشکیل داده است. ما فکر می کنیم دولت های این کشورها باید در این باره کاری انجام دهند. ما همچنین معتقدیم، بورس بازی در افزایش قیمت ها نقش بزرگی بازی می کند. ما سرگرم چاره جویی برای فائق آمدن بر این مشکلات هستیم.

● آیا حل کردن مشکل بورس بازی غیر ممکن نمی باشد؟

○ غیر ممکن؟ خیر. البته این کار خیلی سخت است، اما من معتقدم ما می توانیم کاری بکنیم.

● به نظر می رسد در این اجلاس تصمیم گرفته شد که سازوکار محدوده قیمت و رابطه آن با کاهش یا افزایش عرضه، اصلاح و تعدیل گردد. آیا می توانید بگویید که این تعدیل چه بوده است؟

○ ما اصول این سازوکار را حفظ کردیم. هدف ما این است که قیمتی را تضمین کنیم که به نفع کشورهای ما باشد. وجود سازوکار به این تلاش

کمک می کند. ما تصمیم گرفتیم که این موضوع را در بین خود حفظ کنیم و آن را افشا نکنیم.

● ما شنیده ایم، در حال حاضر به جای شروع خودکار سازوکار، رئیس اجلاس، دبیر کل و وزیران، قبل از هر تصمیمی به مشورت با یکدیگر می پردازند و این مشاوره به جای شروع خودکار سازوکار نشسته است؟

○ من به عنوان رئیس اجلاس دائماً در مشورت با وزیران هستم. اگر قیمت ها بالا برود، ما دست به اقدام خواهیم زد.

● توافق جدید به ونزوئلا سهمیه ای معادل ۲/۹۲۶ میلیون بشکه در روز می دهد. این رقم به ظرفیت تولیدی که در مورد ونزوئلا در حال حاضر گزارش می شود، بسیار نزدیک است. بر اساس این گزارش ها، ونزوئلا مقدار مشخصی از ظرفیت تولید خود را به دلیل کمبود سرمایه گذاری و عدم انجام عملیات تعمیر و نگهداری در سال گذشته، از دست داده است. آیا می توانید راجع به این موضوع توضیح دهید؟

○ ظرفیت تولید ما دقیقاً ۳/۵۶۳ میلیون بشکه در روز است و در حال حاضر نیز با سرمایه گذاری در بخش اکتشاف و انجام عملیات تعمیر و نگهداری در حال افزایش این رقم هستیم. در ونزوئلا ما با وضعیت فعلی عرضه و تقاضا و تعادل در بازار جهانی هیچ مشکلی نداریم. این کار خوبی نیست که ظرفیت مازاد بالایی را حفظ کنیم، زیرا اگر ظرفیت مازاد داشته باشید، هزینه های شما بسیار زیاد خواهد شد.

علاوه بر آن، ما بخش گاز را نیز گشوده ایم و در مورد توان بالقوه آن بسیار خوشبین هستیم. ذخایر گازی اثبات شده ما که تا به حال کشف شده است، به ۱۴۷ تریلیون فوت مکعب بالغ می شود، اما مشکل اینجا است که ۹۰ درصد آن را گازهای همراه تشکیل می دهد. ما همچنین می خواهیم میادین گازی غیر همراه را توسعه دهیم. مناقصه اکتشاف گاز در سال آینده آغاز خواهد شد. شرکت های بین المللی بسیاری به این موضوع علاقه مند می باشند. هدف ما نیز بازار داخلی و همچنین بازارهای کارابیب، برزیل و آمریکا می باشد. گاز دارای آینده خوبی است، زیرا برای تهیه برق، استفاده از آن روز به روز بیشتر می شود.

منابع مورد استفاده:

نشریه بی، ۲۶ ژوئن ۲۰۰۰

■ نشریه آرگوس، ۲۶ ژوئن ۲۰۰۰